

Verdensmål i arbejde

Udvalgte resultater af
Det Danske Arbejdsmarkedskonsortiums arbejde 2018-2021

Verdensmål i arbejde

Udgivet af Det Danske Arbejdsmarkedskonsortium, der består af Dansk Industri, Ulandssekretariatet og 3F.

Redaktion:
Ole Krogsgaard, Cæcilie Mikkelsen, Jacob Rosdahl.

Grafisk design: Alma Lynge

www.sdg8.dk

Scan QR-koden for at se en animationsfilm om social dialog:

Vores bidrag til FN's Verdensmål

I 2016 trådte Verdensmålene i kraft. Målene skal frem til 2030 sætte kurs mod en mere bæredygtig udvikling for både mennesker og planeten, vi bor på. Arbejdsmarkedskonsortiets indsats bidrager til verdensmålenes opfyldelse i vores partnerlande.

Vi fokuserer særligt på Verdensmål 8 (økonomisk vækst og ordentlige jobs). Et stabilt og produktivt arbejdsmarked med ordentlige jobs er fundamentet for at opfylde en række andre verdensmål, herunder afskaf fattigdom (mål 1), ligestilling mellem kønnene (mål 5), mindre ulighed (mål 10), ansvarligt forbrug og produktion (mål 12) samt partnerskaber for handling (mål 17).

Den danske model

Danmark har en gammel, velprøvet og succesfuld opskrift på et velfungerende arbejdsmarked, hvor både fagbevægelse og arbejdsgivere bidrager til samfundets velstand og den enkeltes velfærd. Udgangspunktet er, at vi er stærke, ligeværdige parter, som sidder ved samme bord – men på hver sin side.

På trods af grundlæggende forskelle og forskellige interesser har de tre medlemmer af arbejdsmarkedskonsortiet en fælles vision om et samfund i vækst og balance.

Det gælder både i Danmark og i verden. Derfor er vi som danske arbejdsmarkedsparter engageret i at være med til at skabe bæredygtig vækst og ordentlige job i udviklingslandene.

Som konsortium har vi valgt at samarbejde om de områder, hvor vores interesser er sammenfaldende. Vi ønsker en fredelig, mere demokratisk verden med bæredygtig vækst, en sund privat og offentlig sektor, samt ordentlige, lønsomme job til alle.

Vores samarbejde fokuserer på fire hovedområder:

- Et organiseret arbejdsmarked
- Social dialog
- Bedre rammebetingelser
- Konkurrencedygtige virksomheder, der arbejder bæredygtigt og ansvarligt.

Det er fire områder, som fremmer udvikling – til glæde og gavn for både udviklingslandene og Danmark.

Arbejdsmarkedskonsortiet bidrager til det danske strategiske udviklings samarbejde og har en strategisk partnerskabsaftale med Udenrigsministeriet, Danida.

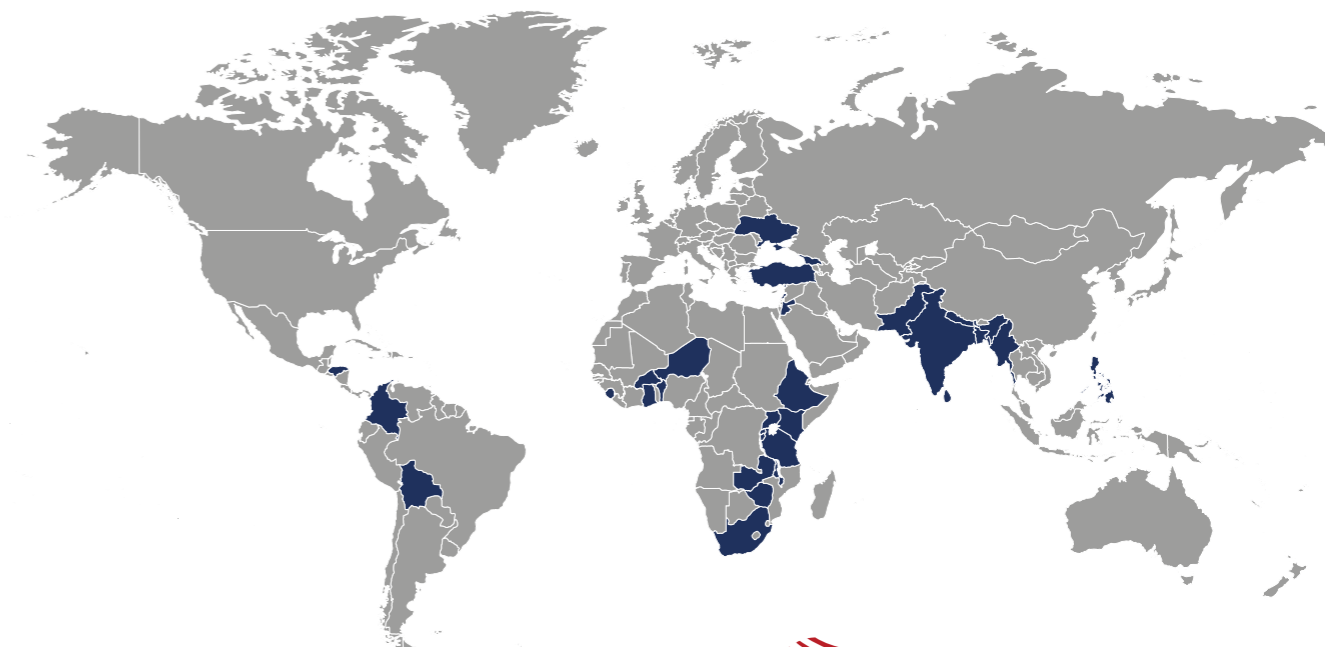
Her arbejder vi

Konsortiets medlemmer samarbejder med henholdsvis lokale fagforeninger, arbejdsgiverforeninger og erhvervsorganisationer.

Tilsammen arbejder Dansk Industri, 3F og Ulandssekretariatet i 32 lande, hvor vi enten sammen eller hver for sig fremmer ordnede forhold på arbejdsmarkedet, social dialog mellem arbejdsmarkedets parter

og bedre betingelser for ansvarlige virksomheder og bæredygtig vækst.

Vi forsøger at være katalysator for dialog og samarbejde mellem arbejdstagere og arbejdsgivere. Det er vores erfaring, at man opnår de mest langtidsholdbare resultater på arbejdsmarkedet gennem forhandling mellem ligeværdige parter.

A photograph of three men in suits standing in front of a wall of flags. The image is overlaid with a semi-transparent red filter. The man on the left is looking towards the camera with a slight smile. The man in the center is looking down and to the right. The man on the right is looking towards the camera with a neutral expression.

Et organiseret arbejdsmarked

Stærke og repræsentative fagforeninger og arbejdsgiverorganisationer spiller en vigtig rolle for at udvikle demokratiske og stabile samfund med ordentlige job og økonomiske muligheder. Derfor arbejder vi for at styrke vores søsterorganisationer i at oplyse og organisere medlemmer, yde kompetent rådgivning, uddanne deres valgte repræsentanter, samt indgå i social dialog og forhandling af kollektive overenskomster.

Når ligeværdige parter forhandler konstruktivt, skabes der gode og holdbare løsninger.

En særlig udfordring er, at op mod 80 procent af økonomien i mange udviklingslande er uformel. Derfor arbejder vi for, at lokale fagforeninger bliver bedre til at inkludere løst ansatte under kollektive overenskomster og sikre dem lige adgang til sociale ydelser.

Vi støtter også arbejdsmarkedets parter i at arbejde politisk for at gøre det nemmere at etablere nye formelle virksomheder, samt for at forbedre adgangen til og kvaliteten af erhvervsuddannelser – og dermed nødvendig faglært arbejdskraft.

” At få et uddannelsesbevis hjalp mig til at få et bedre job med 50% højere løn. Jobbet hjalp mig med at dække min yngre brors skolepenge og lette min storebrors byrde som ansvarlig for familien.”

Abdul Sattar Al-Najlan, 26 år gammel syrisk flygtning med base i Jordan, der har modtaget træning i el-installation.

Jordan huser 1,3 millioner syriske flygtninge. Få har adgang til et reguleret arbejdsmarked, og social dumping er et problem på det uformelle arbejdsmarked. Bygningsarbejdernes fagforening GTUCW (General Trade Union of Construction Workers in Jordan) er derfor begyndt at organisere flygtninge og hjælpe dem til ordentlige forhold.

Med støtte fra 3F og Building and Wood Workers International har GTUCW engageret sig i udvikling af kompetenceafklaring og erhvervsuddannelser for flygtninge, så de kan få papir på, hvad de kan, og indgå på lige fod med jordanske kollegaer på arbejdsmarkedet.

De første tolv syriske flygtninge har fået uddannelsesbevis og arbejdstilladelse og derved mulighed for at forsørge sig selv og deres familier.

Fotograf: Wasim Rifi

” Vi kan mobilisere folk hurtigt, fordi vi har kontakt til arbejderne. Vores arbejdere sulter allerede, men sammenholdet er stærkere end nogensinde. Med international støtte håber vi på at få demokratiet tilbage.”

Khaing Zar, formand for industriarbejderforbundet i Myanmar

I Myanmar fik arbejderne bedre mulighed for at organisere sig efter den spirende demokratisering i 2012.

Ulandssekretariatet har støttet hovedorganisationen CTUM, og 3F blandt andet det vigtige industriarbejderforbund, IWFM, som organiserer i den store tekstilindustri. Mange steder opstod der fagforeninger, og der blev valgt tillidsrepræsentanter.

Det er ikke muligt efter militærkuppet den 1. februar 2021, men fagbevægelsen er nu en del af den bevægelse, der kæmper for demokratiet.

Foto: AFP/RITZAU SCANPIX

Dialog og forhandling

I mange udviklingslande er traditionen for, at fagforeninger samt arbejdsgiver- og erhvervsorganisationer indgår i social dialog mindre udbredt, end vi kender til det i Danmark. Det øger risikoen for, at konflikter hurtigt spidser til og resulterer i social uro, lav produktivitet og usikre arbejdsforhold. Det gavner hverken arbejdere, erhvervsliv eller samfundet.

Forudsætningen for frugtbar social dialog er, at organisationerne på hver side af bordet er stærke og ligeværdige. At de har tillid til hinanden, fordi de holder, hvad de lover.

Når hver part er i stand til at organisere sig, indgå i konstruktiv dialog og forhandle bindende kollektive aftaler på lokalt, sektor og nationalt niveau gennem demokratisk valgte repræsentanter, kan de nemmere skabe langtidsholdbare løsninger. Det gælder blandt andet for løn, social sikring, arbejdsmiljø og faglige uddannelser.

Stærke organisationer på arbejdsmarkedet bidrager positivt til udviklingen af demokratiske samfund. Med opbakning fra deres medlemmer kan de bidrage til den offentlige debat og påvirke lovgivning inden for politikområder som handel, social sikring, ligestilling, sundhed og uddannelse.

” Uddannelsen har virkelig hjulpet mig meget. Jeg plejede at arbejde i farlige, midlertidige job for at tjene penge til min familie. Nu har jeg et fast job som VVS'er, hvor jeg bruger mine nye kompetencer til for eksempel at reparere lækkende rør og installere soldrevne vandvarmere. Jeg har også fået en suveræn idé til mit eget VVS-firma. Jeg drømmer om, at min søn kan overtage det firma en dag.”

Peter Mphatsi, dimittend fra ny ni-måneders VVS-uddannelse.

Mere end hver tredje af Sydafrikas indbyggere mellem 15 og 34 år er arbejdsløse. Samtidig mangler virksomheder faglært arbejdskraft til at understøtte den grønne omstilling.

Derfor har DI sammen med lokale partnere og virksomheder startet fem nye tekniske uddannelser med grønne kompetencer. Deltagerne bruger tre måneder på skolebænken og seks måneder i praktik.

I 2021 tager 350 unge sydafrikanere en af uddannelserne, og 60% af disse forventes efterfølgende at komme i formel beskæftigelse.

” Vores sikkerhed kræver, at vi kan stole på hinanden. Og at alle arbejder under ordnede forhold, der sikrer, at alle overholder hviletider og får den korrekte oplæring. Overenskomsten sikrer ikke bare bedre løn, men også et mere sikkert arbejdsmiljø.”

Oliver Orobio Diaz, havnearbejder og forhandlingssekretær, SNTT.

I voldsprægede Colombia er det ikke hverdagskost at løse konflikter gennem social dialog og indgå overenskomster.

Alligevel er det lykkedes fagbevægelsen at løfte løn, jobsikkerhed og social sikring for tusinder af arbejdere gennem overenskomster med arbejdsgiverne.

Landarbejdernes fagforening, SINTRAINAGRO, har fornyet overenskomsten for 22.000 bananarbejdere og løftet dem til over landets løngennemsnit, hvor landarbejdere mange andre steder ligger i den laveste ende. Transportarbejdernes fagforening, SNTT, har det seneste år indgået otte overenskomster. De har opnået lønforhøjelser og økonomisk tilskud til bolig, transport og uddannelse, samt større tryghed i ansættelsen. Blandt andet er der indgået aftaler om mindre brug af løsarbejdere og flere fastansættelser.

Foto: Andres Cardona, SNTT

Ordentlige rammebetingelser

Ordentlige rammebetingelser giver forudsigelighed for både virksomheder og medarbejdere. Det er med til at sikre et dynamisk erhvervsklima, der støtter udviklingen af en konkurrencedygtig privat sektor og skaber bæredygtig vækst.

Konsortiets medlemmer støtter henholdsvis lokale fagforbund, arbejdsgiverforeninger og erhvervsorganisationer i at blive bedre til at påvirke reformer hen imod større gennemsigtighed, stabilitet og regulering af arbejdsmarkedet.

Sammen kan arbejdsmarkedets parter deltage i beslutningsprocesser og skabe det pres på regeringer, som kan føre til bedre rammebetingelser.

Vi støtter vores partners arbejde for at forbedre lovgivning på arbejdsmarkedet og respekt for grundlæggende menneskerettigheder. Det sker blandt andet gennem regionale og internationale netværk og institutioner som den internationale arbejdsmarkedsorganisation ILO.

” Under COVID-19-pandemiens strengeste karantænerestriktioner lavede regeringen en meget bureaukratisk hjælpepakke. Derfor gik arbejdsgiverne og fagbevægelsen sammen for at overbevise regeringen om at lave nødvendige forenklinger. Det var muligt, fordi vi med hjælp fra Danmark har oprettet Leaders Forum med institutionaliserede toparts-diskussioner. Det giver os en stærkere stemme over for regeringen.”

Jose Roland Moya, generaldirektør i Employers Confederation of the Philippines

I Filippinerne er der ingen tradition for, at arbejdsmarkedets parter samarbejder om at opnå rammevilkår, der er gode for både virksomheder og medarbejdere.

Med støtte fra Dansk Industri og Ulandssekretariatet er Filippinernes tre største arbejdsgiverorganisationer, ECOP, PCCI, og PHILEXPORT samt de tre største fagforeninger, FFW, SENTRO og TUCP gået sammen om at starte Leaders Forum.

Her mødes parterne nu regelmæssigt for at finde fælles fodslag om arbejdsmarkedsforhold og sociale spørgsmål som for eksempel COVID-19, sikkerhed på arbejdspladser, erhvervsudvikling og social sikkerhed.

Foto: Employers Confederation of the Philippines

” Vi ser ratificeringen som en klar sejr efter års kampagne, lobbyarbejde og samarbejde med regeringen. Nu opfordrer vi regeringen og dens partnere til hurtigst muligt at få indarbejdet ILO-konventionerne. Det vil give et godt grundlag for at arbejde videre mod at få opdateret vores forældede arbejdsmarkedslove.”

Max Conteh, Generalsekretær for SLLC

Sierra Leone, som er verdens femtefattigste land, har ratificeret otte ILO-konventioner og en protokol, som kan være et vigtigt skridt i retning af at forbedre arbejdsmarkedslovgivningen til fordel for bl.a. migrantarbejdere, arbejdere i den uformelle økonomi og tvangsarbejdere.

Tre af de vedtagne ILO-konventioner omhandler migrantarbejdere, og Ulandssekretariatets partner, hovedorganisationen SLLC, har arbejdet hårdt for at få dem stadfæstet. Langt de fleste migrantarbejdere er beskæftiget i Sierra Leones uformelle økonomi.

Konkurrencedygtige og ansvarlige virksomheder

I store dele af verden efterspørger forbrugerne mere bæredygtige produkter og varer, der er produceret under ordentlige forhold. Virksomheder, der respekterer internationale aftaler og bidrager til FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling, gavner ikke bare kunderne, men også medarbejderne og miljøet. Ansvarlighed øger virksomhedernes konkurrenceevne og skaber grobund for nye langtidssikrede job.

Ansvarlighed dækker overholdelse af menneskerettigheder, etisk handel, grøn teknologi, anti-korruption og ordentlige jobs.

Konsortiets medlemmer hjælper med at opbygge kapaciteten hos både arbejdsgivere, fagforeninger og erhvervsorganisationer til at følge internationale standarder og retningslinjer for samfundsansvar (CSR) og holde øje med, om de bliver overholdt. Vi støtter også lokale virksomhedsledere og medarbejdere i at finde nye metoder til bæredygtig produktion.

” Vi er på sin vis miljøets Robin Hood, der tager penge fra forurenende producenter og giver dem til virksomheder, der rydder op. Vores mål er at afvikle forretningsmodeller, der er baseret på at udvinde ressourcer ved at skabe en cirkulær økonomi. Sådan kan vi balancere klimaet og økonomiens behov for en sund planet og en sund befolkning.”

Akshay Shah, fungerende forperson for Kenya Extended Producer Responsibility Organisation (KEPRO)

I dag bliver kun 9% af Kenyas plastaffald genbrugt. Derfor har Kenya Association of Manufacturers og DI samlet landets plastindustri bag en plan, der vil øge plastgenbruget til mindst 30%.

Virksomhederne har oprettet producentansvarsforeningen KEPRO, der indsamler gebyrer fra plastproducenter og bruger midlerne til blandt andet at betale for indsamling af plast.

Det er et stort skridt mod en cirkulær plastøkonomi, der skaber nye job, som for eksempel plastindsamlere, og sikrer en mere ansvarlig brug af ressourcer.

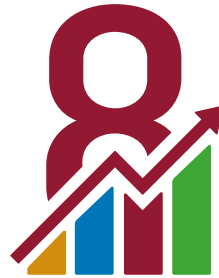
”Aftalen har sikret os træning, og nu går jeg hver morgen en 15 minutters runde på fabrikken for at sikre, at der er styr på sikkerhed og arbejdsmiljø, før vi starter arbejdet. I dag er vi arbejdere mere opmærksomme på sikkerhedsspørgsmål og bedre klædt på til at reagere, hvis der sker en ulykke.”

Momena Khatun, syerske og medlem af fagforeningen og sikkerhedsudvalget på fabrikken Columbia Apparel i Gazipur, Bangladesh, der producerer for flere af de firmaer, der har skrevet under på Accorden.

Tøjfabrikker i Bangladesh, der producerer til internationale firmaer som Bestseller og H&M, har forbedret brand- og bygningssikkerheden. Det skyldes især en bindende aftale (Accord) mellem globale og nationale fagforbund og 190 førende tøjfirmaer om inspektion og forbedring af sikkerheden hos lokale fabrikker.

3F har støttet processen, bl.a. i dialog med danske tøjfirmaer om tilslutning til Accorden, og ved at styrke lokale fagforbund i Bangladesh, så de bedre kan tjekke, at den bliver overholdt ude på fabrikkerne. Blandt andet gennem uddannelse af medlemmer af de lovpligtige arbejdsmiljøudvalg på virksomhederne og ved at styrke dialogen mellem fagforbundene i branchen. Desuden har Ulandssekretariatets partner, Bangladesh Institute of Labour Studies, sammen med ILO trænet 199 arbejdsinspektører, der skal være med til at kontrollere sikkerheden.

Verdensmål i arbejde

Det Danske Arbejdsmarkedskonsortium består af Ulandssekretariatet, DI og 3F. Vi er en del af det danske udviklingssamarbejde, støttet af Danida og arbejder tilsammen i 32 udviklingslande.

Det Danske Arbejdsmarkedskonsortium arbejder med elementer fra den unikke danske model og inden for FN's verdensmål. Vi fokuserer særligt på Verdensmål 8 – bæredygtig vækst, ordentlige job og ansvarlige virksomheder.

ULANDSSEKRETARIATET – DTDA
DANISH TRADE UNION DEVELOPMENT AGENCY

Dansk Industri